IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

**PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

■ **Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 98)**

z dnia 11 maja 2022 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 98)

11 maja 2022 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Babinetza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

**– pierwsze czytanie przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Powstań Śląskich (druk nr 2222).**

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Kolarski** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Paulina Florjanowicz** dyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, **Bartosz Kuświk** dyrektor Instytutu Śląskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral**, **Julia Popławska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Katarzyna Abramowicz**, **Aleksandra Wolna-Bek** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje pierwsze czytanie przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Powstań Śląskich – druk nr 2222. Czy są uwagi odnośnie do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam zatem, że porządek został przyjęty.

Witam serdecznie gości dzisiejszego posiedzenia, na czele z panem ministrem Wojciechem Kolarskim – sekretarzem stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Witamy pana ministra. Witamy również panią Małgorzatę Szrajdę i panią Paulinę Florjanowicz, a także pana Bartosza Kuświka. Pani Małgorzata Szrajda reprezentuje również KPRP, a pani Paulina Florjanowicz i pan Bartosz Kuświk Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Informuję, że marszałek Sejmu skierowała w dniu 10 maja br. projekt ustawy do pierwszego czytania do Komisji Kultury i Środków Przekazu. Drugie czytanie projektu ustawy zaplanowane jest już na 12 maja br. Zanim przystąpimy do realizacji porządku dziennego, Komisja musi wyrazić zgodę na odbycie pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 2222 w terminie krótszym niż 7 dni od dnia dostarczenia druku posłom, o którym mowa w art. 37 ust. 4 regulaminu Sejmu. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. W takim razie, zgodnie z art. 39 ust. 1 regulaminu Sejmu, pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawie ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawców.

Przystępujemy do pierwszego czytania projektu ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Powstań Śląskich wniesionego przez pana prezydenta Andrzeja Dudę. Proszę bardzo pana ministra Wojciecha Kolarskiego o przedstawienie uzasadnienia projektu ustawy. Proszę bardzo, panie ministrze.

**Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Wojciech Kolarski:**

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, w imieniu prezydenta Rzeczypospolitej pana Andrzeja Dudy mam zaszczyt przedłożyć dziś projekt ustawy o ustanowieniu Narodowego Dna Powstań Śląskich. Projekt jest zawarty w druku sejmowym nr 2222. Ten projekt jest odpowiedzią na zgłaszane przez przedstawicieli społeczności lokalnych,

regionalnych oraz władz samorządowych i szerzej, postulaty. Z apelem dotyczącym ustanowienia Narodowego Dnia Powstań Śląskich zwróciły się do prezydenta RP m.in. Sejmik Województwa Śląskiego oraz Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Polski Śląsk.

Wysoka Komisjo, trzy powstania śląskie stanowią końcowy etap w procesie jednoczenia ziem polskich, w okresie porozbiorowym, mający wpływ na ukształtowanie się zachodniej granicy. Dla zniszczonej wojną, odradzającej się II Rzeczypospolitej region ten miał ogromne znaczenie. Był nowoczesnym okręgiem przemysłowym o wielkim potencjale gospodarczym i ekonomicznym, o dużym potencjale społecznym, z własną tradycją i etosem pracy, a także, czego dano dowód na Śląsku, o wielkim poczuciu polskości i patriotyzmie.

Oczekiwanie na przyłączenie Górnego Śląska do niepodległej Rzeczypospolitej po raz pierwszy wyraził jasno jeden z ojców naszej niepodległości Wojciech Korfanty w głośnym przemówieniu wygłoszonym 25 października 1918 roku w parlamencie niemieckim. Zażądał wówczas włączenia do odrodzonego państwa polskiego ziem zabranych w wyniku zaborów, a także Górnego Śląska, znajdującego się w państwie pruskim od wojen śląskich w XVIII wieku.

Data zaproponowana w projekcie – 20 czerwca – nawiązuje do powszechnej w świadomości Ślązaków, czyli daty wjazdu do Katowic w 1922 roku Wojska Polskiego na czele z generałem Stanisławem Szeptyckim. W dniu 16 lipca 1922 roku na katowickim rynku zorganizowano uroczystość połączenia części Górnego Śląska z Rzeczpospolitą. Podpisano wówczas akt objęcia Górnego Śląska przez Polskę.

Wysoka Komisjo, hołd powstańcom śląskim za ich patriotyzm, umiłowanie polskości, męstwo, hart ducha w walce złożył uchwałą w sprawie utworzenia roku 2019 Rokiem Powstań Śląskich Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, a także Senat Rzeczypospolitej Polskiej, ustanawiając rok 2021 Rokiem Powstań Śląskich.

Projekt ustawy ustanawia 20 czerwca świętem państwowym, Narodowym Dniem Powstań Śląskich. Jednocześnie, projekt nie przewiduje by dzień ten był dniem wolnym od pracy, w związku z tym proponowana regulacja nie będzie rodziła żadnych dodatkowych skutków finansowych lub gospodarczych. Mając na celu oddanie hołdu bohaterom, których odwaga i poświęcenie umożliwiły powrót części Górnego Śląska do odrodzonej Rzeczypospolitej, kultywowanie pamięci o walczących o niepodległość i upowszechnienie wiedzy o tych trzech zrywach narodowych w świadomości ogólnopolskiej, ustanowienie 20 czerwca świętem państwowym, Narodowym Dniem Powstań Śląskich, jest w pełni uzasadnione. Wyrażam nadzieję, że projekt inicjatywy mającej na celu upamiętnienie narodowych zrywów trzech powstań śląskich i złożenie hołdu ich bohaterskim uczestnikom uzyska państwa poparcie i zostanie skierowany do dalszych prac. Uprzejmie dziękuję.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję bardzo panu ministrowi za przedstawienie projektu. Dodam jeszcze, bo przedtem tego nie powiedziałem, że pan Bartosz Kuświk jest również dyrektorem Instytutu Śląskiego. Otwieram dyskusję. Proszę bardzo państwa posłów o zabranie głosu. Czy są jakieś uwagi co do ogólnej idei projektu? Proszę bardzo, pan poseł Wojciech Król.

**Poseł Wojciech Król (KO):**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pozwolę sobie powiedzieć kilkanaście zdań na temat ustawy. Zacznę od tego, że jestem wdzięczny, jako mieszkaniec Śląska, za inicjatywę ustawodawczą i ustanowienie dnia powstań śląskich panu prezydentowi. Myślę, że będzie ogólna zgoda co do tego projektu, ale – to będzie małe „ale", które mam nadzieję nie będzie przedmiotem daleko idącej dyskusji – muszę powiedzieć, że pochodzę z Mysłowic, z miasta, w którym wybuchło pierwsze powstanie śląskie. Mój dziadek pracował w kopalni, gdzie doszło do pierwszych strzałów, które stały się przyczynkiem do wybuchu powstania śląskiego. Chciałbym, abyśmy również wzięli pod uwagę bardzo zróżnicowaną, trudną historię Górnego Śląska i to, że w spisie powszechnym część mieszkańców Górnego Śląska określiło swoją narodowość jako śląską. Chcą również i składają takie inicjatywy ustawodawcze, aby uznać śląski za język regionalny. Ma to tyle do rzeczy, odpowiadając również panu Suskiemu, że określenie „Narodowy Dzień Powstań Śląskich" może stać się niepotrzebnym powodem do ponownej dyskusji na Śląsku na temat

uznania języka śląskiego i mniejszości. Chciałbym, aby to święto łączyło wszystkich Ślązaków i nie było powodem do dyskusji, podziałów i historycznych dywagacji.

Nie jestem pewny, może Biuro Legislacyjne lub państwo z Kancelarii Prezydenta RP odpowiedzą na to pytanie – czy ta ustawa mogłaby nosić nazwę: „O ustanowieniu Dnia Powstań Śląskich", bez przymiotnika „Narodowego"? Część Ślązaków podkreślało w spisie powszechnym, że czuje się tak samo Ślązakami, jak Polakami. Wiem, że z punktu widzenia Warszawy może trudno to zrozumieć, ale przyjmijmy to jako dogmat, że są Ślązacy, którzy czują się tak samo Polakami, jak i Ślązakami. Ten przymiotnik „Narodowy" może, nie musi, być taką drzazgą, która być może nie spowoduje jakiegoś szczególnego zapalenia dla organizmu, ale być może będzie powodem dla niektórych ruchów, organizacji zrzeszających Ślązaków do tego, aby rozgrzać kolejny raz tę dyskusję. To taki mój wolny postulat, prośba o przemyślenie i proszę też o ustosunkowanie się do mojego stanowiska.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję panu posłowi. Teraz głos ma pan poseł Michał Urbaniak.

**Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):**

Dziękuję bardzo za udzielenie mi głosu. Wprawdzie Ślązakiem nie jestem, bo większość mojej rodziny pochodzi akurat z Kaszub, ale mam pewien sentyment i jestem po rozmowach ze Ślązakami na temat tego projektu. Co do zasady Konfederacja go popiera. Uważamy, że to bardzo słuszny projekt i należy ustalić taki dzień w Polsce, który będzie Narodowym Dniem Powstań Śląskich. W pełni się z tym zgadzamy. Później zgłoszę jeszcze poprawkę do tego projektu. Pozwolę sobie podnieść ten temat już teraz, przy ogólnej dyskusji, aby dwa razy tego nie uzasadniać. Dziwi mnie to, dlaczego taki, a nie inny dzień został wybrany Narodowym Dniem Powstań Śląskich. W społecznej świadomości Ślązaków, Polaków, którzy czczą powstańców śląskich, generalnie tym dniem jest 2 maja. Wszyscy, z którymi rozmawiałem, przynajmniej od dekady obchodzą dzień powstań śląskich w dzień wybuchu tego powstania, gdy ten czyn zbrojny się zaczął.

Zwracam też uwagę na to, że w polskiej tradycji legislacyjnej, w tym jak obchodzimy różne święta i wydarzenia, mamy już kilka rocznic różnych powstań. Powstania: wielkopolskie, warszawskie, styczniowe, listopadowe – te wszystkie rocznice, jeśli czcimy tych ludzi, którzy brali w nich udział, obchodzimy w dzień wybuchu powstania. Wiemy, że trzecie powstanie śląskie, czyli to zwycięskie, miało miejsce w nocy z dnia 2 na 3 maja. Bardzo mnie dziwi, że został zaproponowany jeden z kolejnych dni. Rozumiem, że to dzień, w którym wojska polskie weszły na teren Śląska, ale mimo wszystko to jest pewna dziwna nowość. Apeluję – mam też przygotowaną poprawkę – aby skupić się na dniu 2 maja, aby ten dzień ustalić Narodowym Dniem Powstań Śląskich. Za tym przemawia też to, że społecznie ten dzień jest już za taki uznawany. Tego dnia jest na Śląsku sporo wydarzeń związanych z powstaniami. Nawet samorządowcy, jak mogłem się dowiedzieć, organizują tego dnia wydarzenia. Jest jeszcze ten aspekt, że to dzień pomiędzy 1 i 3 maja, czyli dniami wolnymi. Ułatwi to organizację pewnych wydarzeń. Mamy już wtedy Dzień Polonii i Polaków za Granicą, Dzień Flagi RP i Narodowy Dzień Powstań Śląskich też świetnie by się w to wpisywał, aby 2 maja tak uhonorować, aby Polacy na Śląsku właśnie tego dnia mogli świętować. Taką złożę też poprawkę, gdy przejdziemy do dyskusji nad projektem. Apeluję też do państwa, aby przychylić się do tego, aby to 2 maja był dniem, w którym będziemy czcić powstanie. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję panu posłowi. Teraz głos ma pan poseł Jarosław Rzepa.

**Poseł Jarosław Rzepa (KP):**

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni panie i panowie posłowie, drodzy goście, panie ministrze, odnosząc się do ostatniego wątku, który poruszył pan poseł Michał Urbaniak, zgodzę się właściwie z takim sposobem myślenia, że jeśli jesteśmy konsekwentni, to powinniśmy być konsekwentni do końca, zwłaszcza jeśli lokalni samorządowcy właśnie tego dnia obchodzą to święto. Wydaje mi się, że należałoby to uszanować i tak zrobić i ze swojej strony mogę powiedzieć panu posłowi, że na pewno tę poprawkę poprę i mam nadzieję, że mój klub również.

Co do intencji i inicjatywy, bardzo chciałbym podziękować panu ministrowi za przedstawienie projektu tej ustawy. Wydaje mi się, że dopełnia ten obszar historii naszego kraju, który do tej pory nie był wystarczająco mocno podkreślony, a jest jedną z najważniejszych i najpiękniejszych kart w dziejach naszego państwa. Bardzo się z tej inicjatywy cieszę i już zapowiadam, że nasz Klub Parlamentarny Koalicji Polskiej ten projekt ustawy poprze.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję panu posłowi. Teraz głos ma pani przewodnicząca Iwona Śledzińska-Katarasińska.

**Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (KO):**

Dziękuję bardzo. Nie bardzo chciałabym wdawać się w tę merytoryczną dyskusję, która jak widzę nabiera jednak głębi i znaczenia. Do ostatniej uwagi mogę dodać tylko tyle, że osobiście nie rozwadniałabym i nie rozmywałabym Dnia Flagi. To takie ogólne, łączące, narodowe święto, które nie jest związane z żadnym konkretnym wydarzeniem historycznym. To jest po prostu hołd dla polskiej flagi. Nie dawałabym tu już innych uroczystości, ale to taka uwaga na gorąco.

Zabrałam głos, może trochę się wydawać, że to nie jest ważne, ale chciałabym się dowiedzieć od pana ministra, bo nie bardzo rozumiem dlaczego taki generalnie słuszny projekt musimy procedować w takim tempie. Niby wiem, o co wam chodzi, ale mnie chodzi o to, że nie potrafię w tej chwili dobrze odnieść się do uwag pana posła Króla. Nie wiem też, na ile mam rację czy nie z tą uwagą pana posła Urbaniaka, bo projekt przyszedł wczoraj, dziś pochylamy się nad nim na Komisji, a jutro ma być na sali plenarnej. Nie rozumiem dlaczego. Czy coś się stało? Ktoś czegoś nie dopatrzył, zaniedbał, schował, zgubił? Czy nie można było dać nam trochę czasu do tego 20 czerwca? Panie ministrze, nie możemy tak pracować. Panie ministrze, to nie piekarnia, tylko Sejm. Przepraszam, ale muszę wiedzieć dlaczego w takim tempie procedujemy ten projekt, mimo iż jest bardzo ważny. Dlaczego tak szybko mamy się nad nim zastanawiać? Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję pani przewodniczącej. Teraz głos ma pani poseł Violetta Porowska.

**Poseł Violetta Porowska (PiS):**

Szanowni państwo, także chciałam bardzo serdecznie podziękować panu prezydentowi, kancelarii i ministerstwu oraz Instytutowi Śląskiemu z Opola. Chciałam również podziękować Sejmikowi Województwa Śląskiego. To bardzo ważna inicjatywa. Wreszcie zaczynamy doceniać dziedzictwo polskie, w szerokim rozumieniu. Zaczynamy zauważać ważne zrywy narodowościowe, które zbudowały siłę dzisiejszej Polski. Bardzo serdecznie dziękuję za tę inicjatywę i za to, że mam nadzieję jednogłośnie na tym posiedzeniu Komisji dojdziemy do porozumienia i poprzemy tę inicjatywę i będziemy mogli przypominać, że Polska przez II wojną światową swoją siłę zbudowała m.in. na tym, że Śląsk pojawił się w ramach granic Rzeczypospolitej Polskiej.

Druga kwestia – odniosę się do wypowiedzi moich przedmówców. Przyznam, panie pośle, że pewien smutek wywołuje we mnie pana inicjatywa, aby zrezygnować z uhonorowania powstań śląskich świętem, któremu odejmiemy przymiot „narodowy”. Nie wnikam już w kwestie historyczne i pozwolę sobie na lekką dygresję, że państwo ostatnio macie takie tendencje do tego, aby wszystko, co jest narodowe, co jest pewnym dziedzictwem, odrzucać i usuwać, aby przypadkiem ten wątek się nie pojawił nawet w przypadku tak ważnych wydarzeń jak powstania śląskie. One rzeczywiście były bohaterskim zrywem. Tamte czasy były bardzo skomplikowane – przyznajemy to, pan poseł jest z Górnego Śląska, ja jestem ze Śląska Opolskiego. Ten dzień 2 maja, o którym wspominał pan poseł Urbaniak jest przypominany na Górze Świętej Anny. Są też uroczystości 3 maja. Mimo tych trudnych historycznych chwil, przypomnijmy że nie chodzi o narodowość, ale o poszczególne regiony Śląska. Tamte wydarzenia zbudowały siłę całego naszego kraju, całej Rzeczypospolitej Polskiej. Ten przymiot narodowy jest wręcz kwintesencją uczczenia tamtych wydarzeń. Absolutnie nie możemy zrezygnować z miana „narodowy”. To słowo musi znajdować się w opisie tego święta, bezwzględnie.

Odpowiadając na wątpliwości pana posła, oczywiście jako termin moglibyśmy zaproponować dzień 2 maja. Przyznajemy, iż istotnie kojarzy się wprost z tamtymi wydarzeniami. Zgadzam się jednak z panią przewodniczącą, że trochę byśmy rozmywali Dzień Flagi. Mógłby to być 2, 3 maja, 16, 19 sierpnia. Tych wydarzeń związanych z powstaniami śląskimi i dat jest tak wiele, że moglibyśmy przywołać każdą i byłaby usprawiedliwiona i uzasadniona. Przecież mamy ustanowić to święto, aby przypominać Polakom wydarzenia z tamtych lat i aby kształtować wiedzę o tamtych wydarzeniach historycznych. Jeśli będzie to 20 czerwca, to też będzie to asumptem do tego, aby wspominać i uczyć młodych Polaków tego na czym zbudowana została siła Rzeczypospolitej.

Nie usuwajmy z tego bardzo zgrabnie przygotowanego projektu takich elementów, które będą tylko wydłużały naszą dyskusję. Niech pozostanie w takiej formule, którą Kancelaria Prezydenta RP zaproponowała Wysokiej Komisji. Cieszmy się tym, że będziemy mogli mieć kolejne ważne święto państwowe, które będzie przypominało wielkość, bohaterskość naszych dziadów i zachęcam do tego, abyśmy zakończyli dyskusję i po prostu zagłosowali za tym projektem, który został przedstawiony Wysokiej Komisji. Dziękuję bardzo. Jeszcze raz bardzo dziękuję za tę inicjatywę.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję pani poseł. Teraz głos ma pan poseł Wojciech Szarama.

**Poseł Wojciech Szarama (PiS) – spoza składu Komisji:**

Szanowni państwo, to Sejmik Województwa Śląskiego zwrócił się do pana prezydenta o to, aby ustanowił Narodowy Dzień Powstań Śląskich. Zwróciły się o to również organizacje społeczne takie jak ta z Opola, Górnego Śląska, Polski Śląsk. Zmiana w tej uchwale byłaby zmianą nie tylko decyzji prezydenta, ale również intencji tych, którzy występowali z tą inicjatywą. Z tego co wiem, Sejmik Województwa Śląskiego przyjął tę inicjatywę bez sprzeciwu. Z tego powodu te dywagacje są w pewnym sensie takimi osobistymi przemyśleniami i namawiałbym jednak do refleksji. Panie pośle, nie musimy czytać uzasadnienia, aby wiedzieć, że powstania śląskie wybuchały po to, aby Śląsk wrócił do Polski. To rzecz zupełnie oczywista. Tam nie toczyła się walka o jakieś osobne stowarzyszone z Polską państwo. Ślązacy, korzystając z pomocy innych mieszkańców państwa polskiego walczyli o to, aby jak największa część Śląska znalazła się w granicach państwa polskiego. Podkreślenie tej narodowości jest bardzo ważne, bo to jest istota tego projektu. Dziękując za tę inicjatywę pana prezydenta powinniśmy ją przyjąć. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję panu posłowi. Czy są jeszcze głosy? Proszę, pani marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska.

**Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (KO):**

Wszyscy zgadzamy się, że państwo polskie powinno uczcić pamięć powstańców śląskich. Na sali jest zgoda w tym zakresie. Ustawa jest naprawdę bardzo krótka. Robimy święto państwowe i to jest bardzo ważne, że będzie tak istotne święto państwowe jak Dzień Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy, Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego. Wchodzi to w kanon tych ważnych wydarzeń w historii, które należy upamiętnić. Naprawdę problem słowa „narodowy" nie polega na tym, że mam do niego jakieś zastrzeżenia, ale ostatnio to słowo jest tak nadużywane, że nie dziwię się, że czasami niektórzy mają wątpliwości. Coś, co powinno być używane wyjątkowo ostatnio używane jest prawie w każdym zdaniu i stąd biorą się moje i kolegów wątpliwości. Nie mówmy, że ktoś się na coś nie zgadza. Wszyscy uważamy, że to należy uczcić i nie ma osoby, która miałaby inne zdanie. Uważam, że dzień 20 czerwca to dobrze wybrana data, ponieważ każde powstanie wybuchało w innym terminie. Znalezienie jednej daty, która by to połączyła byłoby niemożliwe. dlatego nie polemizuję z tym 20 czerwca. To krótka, prosta ustawa. Robimy święto państwowe, a nie narodowe, tak naprawdę. To jest święto państwowe w tym rozumieniu. Ze słowa „narodowe" nie robiłabym takiego wielkiego problemu, ale wolałabym, abyśmy tego słowa używali rzadziej.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję, pani marszałek. Może jeszcze zabiorę głos, podsumowując trochę tę dyskusję i dodam swoje przemyślenia na jej kanwie. Jeśli chodzi o datę, przecież najważniejsze są tu powstania śląskie i postawa mieszkańców Śląska. Generał Stanisław Szeptycki w ten sposób też byłby zauważony, komendant legionów, zasłużony, który przez prawie półtora roku dowodził walkami przeciwko bolszewikom na froncie litewsko-białoruskim. Poza tym, ostatnie dwadzieścia lat życia spędził koło Krosna i w Korczynie i tam jest pochowany. Był niestety przeciwnikiem marszałka Piłsudskiego, ale to bardzo zasłużona postać. Rzeczywiście chodzi o to, że być może należało się odnieść też do pierwszego powstania śląskiego, które wybuchło 16 sierpnia, drugiego z 19 sierpnia i trzeciego 2 maja. To jest trudny wybór i nie byłoby do końca dobrze, choć to trzecie uważamy za najważniejsze i zwycięskie, pomijać pamięć tych, którzy jako pierwsi poderwali się do walki o polskość Śląska 16 sierpnia. Myślę, że 20 czerwca jest dobrym pomysłem.

Co do określenia „narodowy", myślę że nie odnosi się do skomplikowanych relacji etnicznych Śląska, do tego czy ktoś czuje się bardziej Polakiem, czy Ślązakiem, czy też Niemcem. Pamiętajmy, że jeśli zaczniemy to badać dokładnie, to w plebiscycie w niektórych największych miastach Górnego Śląska większość głosowała za przynależnością do Niemiec. Może nie wchodźmy w tak skomplikowane kwestie. Niemcy przywozili ludzi z Rzeszy do głosowania. Chodzi tu też o to, aby podnieść tego rangę, aby nie było to traktowane jako coś tylko śląskiego, ale ogólnopolskiego. To słowo „narodowy" możemy tu rozumieć też w ramach wspólnoty politycznej, Polaków, nie tylko w sposób zawężający. To jest wzmocnienie tego święta i tego, aby było to zrozumiane przez wszystkich na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zobaczymy co powie pan minister. Proszę bardzo, panie ministrze.

**Sekretarz stanu w KPRP Wojciech Kolarski:**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję za te uwagi i pytania. Postaram się bardzo szybko na nie odpowiedzieć w sposób niechronologiczny. Zacznę od pytania o tempo zadane przez panią poseł Śledzińską-Katarasińską. Zapewniam o samych dobrych intencjach. Wolą prezydenta jest to, aby jeszcze w roku, który został ustanowiony rokiem obchodów stulecia odzyskania niepodległości Rzeczypospolitej przez Sejm RP, aby po raz pierwszy to święto było świętem państwowym, abyśmy 20 czerwca tego roku wszyscy razem obchodzili Narodowy Dzień Powstań Śląskich. Taki jest cel. W zeszłym tygodniu delegacja śląskich samorządowców przybyła do pałacu ze wspomnianą tu uchwałą prosząc o jej podjęcie. Patrzę na połowę szklanki pełnej. Nikt nie zaspał. Chciałbym, aby w tym roku to święto było obchodzone. To pierwsze wyjaśnienie.

Padło określenie, że to święto jest pewnym dopełnieniem. To prawda. Dopełnia ono święta państwowe, które będziemy mieli teraz, po obchodach stulecia odzyskania niepodległości. Nie tak dawno państwo posłowie i senatorowie przyjęli święto, które jest wielkim wydarzeniem dla Polski i Wielkopolski – Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego. To święto będzie dopełnieniem historii odzyskiwania przez Polskę niepodległości i oddawania hołdu i upamiętnienia bohaterstwa i wydarzeń sprzed stulecia.

Jeśli chodzi o słowo, które wywołało tu pewne poruszenie, to myślę, że niepotrzebnie. Zgadzam się z panem przewodniczącym, że słowo „narodowy" oznacza tu „państwowy", „ogólnopolski", „obywatelski". To narodowy dzień pamięci, czyli święto, które nie ma charakteru lokalnego, regionalnego, ale jest świętem Rzeczypospolitej. To święto, które odnosi się do historii, w której mieszkańcy Śląska walczyli o to, aby stać się częścią Rzeczypospolitej. Ma to więc historyczne uzasadnienie. Jest też trzeci powód, którego państwo są współtwórcami, jako tradycji. Narodowe dni to dni państwowe, jak wspomniany przeze mnie dzień upamiętniający powstanie wielkopolskie. Mamy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych", Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego. Ten dzień będzie opisany dokładnie tak, jak tytułowane są inne święta państwowe.

Co do terminu, zapewniam że data 20 czerwca została skonsultowana z przedstawicielami samorządu i historykami. Ten termin, jak już powiedziano, odnosi się nie do trzeciego, pierwszego czy drugiego powstania, ale jest hołdem dla nich wszystkich. Stąd wybrano 20 czerwca, jako symboliczny moment. Ten powstańczy wysiłek, wyra-

żony w trzech powstaniach, przyniósł owoce dla Rzeczypospolitej. Dzień 20 czerwca przez wiele samorządów na Śląsku już jest honorowany. Proponowany termin 2 maja – to byłoby trzecie święto państwowe tego samego dnia – Dzień Flagi, Polonii i Paków za granicą i mielibyśmy jeszcze Narodowy Dzień Powstań Śląskich. Dla osiągniecia celu, którym jest uhonorowanie i podniesienie do rangi ogólnopolskiej tradycji tego wydarzenia i do wypełnienia pewnego edukacyjnego celu, dzień 20 czerwca jest terminem najlepszym. Bardzo dziękuję.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Bardzo dziękuję panu ministrowi. Czy jeszcze ktoś z państwa gości chciałby zabrać głos? Rozumiem, że wszystko zostało wyjaśnione, jeśli chodzi o intencję pana prezydenta i generalnie wnioskodawców. W takim razie zamykam dyskusję.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 2222.

Przechodzimy do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Jeśli nie ma, stwierdzam że tytuł został przez Komisję rozpatrzony.

Czy są uwagi do preambuły do ustawy? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator z Biura Legislacyjnego Katarzyna Abramowicz:**

Szanowni państwo, mamy uwagę językową polegająca na postawieniu przecinka po wyrazach „stanowi się", przed wyrazami „co następuje". Taka jest sugestia językoznawców. Ta sama technika była stosowana w ustawie o ustanowieniu Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego. Wydaje nam się zasadne, aby ten przecinek w tym miejscu również dostawić.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję. Myślę, że to nie jest jakaś dramatyczna zmiana w ustawie i wnioskodawcy się na to zgadzają. Rozumiem, że z tą uwagą Biura Legislacyjnego preambuła została rozpatrzona przez Komisję.

Czy są uwagi do art. 1? Proszę bardzo, pan poseł Jarosław Urbaniak.

**Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):**

Michał Urbaniak, z Konfederacji, nie z Koalicji Obywatelskiej.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Bardzo przepraszam, Michał Urbaniak.

**Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):**

To tak dla ścisłości. W takim razie chciałbym już formalnie zgłosić tę poprawkę, którą wcześniej zdążyłem uzasadnić. Dziękuję za odniesienie się do niej. Nie zostałem przekonany i dalej ją zgłaszam. Proponuję, aby art. 1 miał brzmienie: „Dzień 2 maja ustanawia się Narodowym Dniem Powstań Śląskich".

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję panu posłowi. Czy w sprawie tej poprawki ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Jeśli nie, to rozumiem, że przechodzimy do głosowania. Pan poseł Michał Urbaniak wniósł zmianę do art. 1, aby nie rozpoczynał się od słów „Dzień 20 czerwca ustanawia się", ale by brzmiał „Dzień 2 maja ustanawia się Narodowym Dniem Powstań Śląskich". Kto jest za poprawką pana posła Michała Urbaniaka? Przypominam, że oprócz ewentualnego podniesienia ręki proszę, aby skutecznie zagłosować, korzystać z urządzenia do głosowania, które wszyscy państwo mają przed sobą. W związku z tym trzeba być zalogowanym. Nie wiem czy państwo posłowie się zalogowali. Rozumiem, że możemy przejść do głosowania. Kto jest za poprawką pana posła Michała Urbaniaka? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Pan poseł nie może się wstrzymać, bo jest spoza składu Komisji. Ponieważ nie łączymy się zdalnie, nie czekamy i już możemy podać wyniki. Proszę o zamknięcie głosowania.

Oddano 24 głosy – za 3, przeciw 20 i 1 wstrzymujący. Poprawka nie uzyskała akceptacji Komisji.

**Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):**

W takim razie chciałbym to zgłosić jako wniosek mniejszości.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Pan poseł Michał Urbaniak zaznacza, że zgłasza to jako wniosek mniejszości. Proszę o odnotowanie tego. Dziękuję panu posłowi. Rozumiem, że po rozpatrzeniu tej poprawki możemy uznać art. 1 za rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 2. Czy są uwagi do niego? Nie ma uwag do art. 2. Są? Proszę bardzo, pan poseł Piotr Adamowicz.

**Poseł Piotr Adamowicz (KO):**

Dziękuję, panie przewodniczący. To nie jest uwaga, ale bardziej pytanie do Biura Legislacyjnego. Czy mogłyby panie powiedzieć, czy nie powinniśmy dookreślić, że nie jest to dzień wolny od pracy czy nie należy tego robić?

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Katarzyna Abramowicz:**

W drugą stronę należałoby to zapisać.

**Poseł Piotr Adamowicz (KO):**

Dziękuję pani bardzo.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Jeśli będzie taka inicjatywa, aby był to dzień wolny od pracy, to wtedy będzie trzeba to uściślić. Myślę, że byłoby poparcie dla takiej poprawki i by przeszła.

Dziękuję bardzo. Art. 2 mamy rozpatrzony.

Czy są uwagi do art. 3? Jeśli nie ma, uznaję go za rozpatrzony. Rozumiem, że Biuro Legislacyjne też nie ma już żadnych uwag.

W takim razie przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy. Poddaję pod głosowanie wniosek o przyjęcie projektu ustawy z druku nr 2222 o ustanowieniu Narodowego Dnia Powstań Śląskich. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o zamknięcie głosowania i podanie wyników.

Oddano 23 głosy. Wszystkie głosy były za. Komisja Kultury i Środków Przekazu jednogłośnie rekomenduje Wysokiej Izbie przedstawiony przez pana prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Powstań Śląskich.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy, który przedstawi sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu na posiedzeniu plenarnym Sejmu. Proszę o zgłaszanie kandydatur. Pani poseł Agnieszka...

**Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (KO):**

Może zaproponuję, aby poseł ze Śląska przedstawił tę ustawę?

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

To taka wstępna sugestia pani marszałek, jak rozumiem. Teraz pani poseł Agnieszka Soin.

**Poseł Agnieszka Soin (PiS):**

Dziękuję bardzo. Pani poseł Violetta Porowska jest z opolskiego i ją chciałabym zaproponować na posła sprawozdawcę.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy są inne zgłoszenia? Tak? Pan poseł Piotr Adamowicz.

**Poseł Piotr Adamowicz (KO):**

W takim razie bardziej śląski jest chyba pan poseł Król i zgłaszam pana posła Króla. Śląsk Opolski definiuje się jako Śląsk Opolski.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję bardzo panu posłowi, choć historycznie, jeśli dobrze pamiętam, Śląsk początkowo bardziej był kojarzony z tym terenem, który dziś nazywamy Dolnym Śląskiem i później przeszło to szerzej, na Górny Śląsk, i podzielono to na górny, opolski i dolny.

**Poseł Piotr Adamowicz (KO):**

Panie przewodniczący, pan poseł Tomek jest z Gliwic. Ty jesteś z Zabrza, a to chyba jest między Mysłowicami i Opolem. Może pan poseł Olichwer?

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że więcej zgłoszeń nie będzie. Czy pani poseł Violetta Porowska wyraża zgodę na kandydowanie na sprawozdawcę?

**Poseł Violetta Porowska (PiS):**

Tak, dziękuję, wyrażam zgodę.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję. Czy pan poseł Wojciech Król wyraża zgodę na kandydowanie na posła sprawozdawcę?

**Poseł Wojciech Król (KO):**

Wrażam zgodę.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dziękuję bardzo. W takim razie mam pytanie do Biura Legislacyjnego – czy mamy głosować opcjonalnie czy osobno?

**Legislator Katarzyna Abramowicz:**

Osobno, po kolei. Jeśli pierwsza osoba zostanie wybrana, to drugiego głosowania już nie będzie.

**Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):**

Dobrze. W takim razie w kolejności zgłoszeń zaczniemy od pani poseł Violetty Porowskiej. Są rozdzielne głosowania – tak podpowiedziało Biuro Legislacyjne. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za tym, aby sprawozdawcą Komisji była pani poseł Violetta Porowska? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o zamknięcie głosowania i podanie wyników.

Oddano 23 głosy – 14 za, 8 przeciw, 1 wstrzymujący. Jeśli dobrze rozumiem intencję Biura Legislacyjnego, drugiego głosowania już nie przeprowadzamy. W takim razie sprawozdawcą Komisji została pani poseł Violetta Porowska. Rozumiem, że pan poseł Wojciech Król pewnie w takiej sytuacji będzie przedstawicielem klubu i jakoś będzie to pogodzone. To oczywiście decyzja klubu. Nie chcę zaszkodzić panu posłowi. Nie taka była moja intencja, wręcz przeciwnie.

W takim razie informuję, że wyczerpaliśmy porządek obrad dzisiejszego posiedzenia. Przede wszystkim bardzo dziękuję panu prezydentowi Andrzejowi Dudzie za tę cenną, bardzo ważną inicjatywę. Dziękuję również panu ministrowi, paniom i panom dyrektorom za udział w dzisiejszych obradach Komisji. Wobec powyższego, iż wykonaliśmy tę część naszej dzisiejszej pracy, dziękuję wszystkim paniom i panom posłom. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.